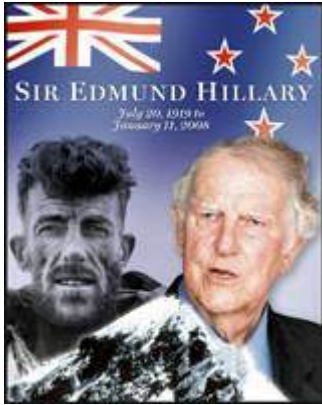

Έντμουντ Πέρσιβαλ Χίλαρι (1919-2008) - Ο πρώτος κατακτητής του Έβερεστ

«Κανείς δεν ανεβαίνει βουνά για επιστημονικούς σκοπούς, αλλά για την πλάκα! Στο τέλος δεν είναι το βουνό που κατακτούμε, αλλά ο εαυτός μας» είχε πει ο Έντμουντ Χίλαρι, ο διασημότερος Νεοζηλανδός του 20ού αιώνα και η μοναδική εν ζωή προσωπικότητα που έχει φιλοξενηθεί σε χαρτονόμισμα της πατρίδας του.

Ο sir Edmund Percival Hillary γεννήθηκε σε ένα μικρό αγρόκτημα στο Auckland, την πρωτεύουσα της Νέας Ζηλανδίας, στις 20 Ιουλίου του 1919.

Ο πατέρας του Percival Hillary υπήρξε επί σειρά ετών εκδότης και αρθρογράφος της τοπικής εφημερίδας North Auckland Times του χωριού Tuakau, καθώς και μελισσοκόμος, ενώ η μητέρα του Gertrude Hillary εργαζόταν ως δασκάλα. Είχε μια μεγαλύτερη αδερφή την June κι έναν μικρότερο αδερφό τον Rex.

Ο μοναχικός έφηβος Hillary αναγκαζόταν να διανύει απόσταση τεσσάρων ωρών καθημερινά για να πηγαиноέρχεται στο σχολείο με μοναδική παρέα στο βαγόνι του τρένου τα βιβλία εξερευνήσεων που δανειζόταν καθημερινά από τη βιβλιοθήκη. Μέτριος μαθητής και ντροπαλό παιδί, αλλά πάντα μαχητικό πνεύμα, ο Hillary επέδειξε ζήλο στους μακρινούς περιπάτους και στην ορειβασία.

Η πρώτη του επαφή με το χιόνι ήρθε στα 16 του, σε μια σχολική εκδρομή στο Mt Ruapehu. Την ίδια χρονιά η οικογένεια μετακομίζει στο Όκλαντ κι ο πατέρας του ιδρύει ένα μηνιαίο περιοδικό μελισσοκομικής, το New Zealand Honeybee.

Ο Edmund Hillary σπούδασε μαθηματικές επιστήμες στο Auckland University College. Μετά από δυο χρόνια, με τον αδερφό του Rex επιστρέφουν στον πατέρα τους για να τον βοηθήσουν στην μελισσοκομική.

Το 1939 ανεβαίνει στην πρώτη κορυφή, στο όρος Ollivier ύψους 2.286 μέτρων, κοντά στο όρος Cook. Τα μέλη της οικογένειάς του κι αυτός γίνονται οπαδοί του Herbert Sutcliffe ιδρυτή μιας φιλελεύθερης χριστιανικής φιλοσοφικής κίνησης με αντικείμενο την πνευματική, φυσική και ψυχολογική υγεία, της Radiant Living. Αν κι έχασε γρήγορα το ενδιαφέρον του, η συμμετοχή του στην Radiant Living του έδωσε αυτοπεποίθηση στις δημόσιες ομιλίες και διεύρυνε τους πνευματικούς του ορίζοντες. Ο Ειρηνισμός ήταν ο βασικός άξονας της διδασκαλίας του Sutcliffe.

Όταν ξέσπασε ο Β' παγκόσμιος Πόλεμος, ο Edmund Hillary πέτυχε να απαλλαγεί από τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, καθώς η μελισσοκομική με την οποία ασχολούνταν, ήταν προστατευόμενο επάγγελμα. Ο αδερφός του Rex όμως ξόδεψε 4 χρόνια σε στρατόπεδα κρατουμένων σαν αντιρρησίας συνειδήσεως.

Ο Edmund Hillary πείστηκε τελικά από τον πατέρα ότι θα έπρεπε να τεθεί στην διάθεση της πατρίδας του και το 1944 κλήθηκε στην Βασιλική Αεροπορία της Νέας Ζηλανδίας. Η εκεί εκπαίδευσή του τον έφερε μπροστά σε πιο προκλητικές δυνατότητες αναρρίχησης. Η απόσπασή του στα Νησιά του Σολωμόντος και στα νησιά Φίτζι, σαν πλοηγός «ιπτάμενου δελφινιού» τερματίστηκε απότομα όταν σε ένα ατύχημα έπαθε εγκαύματα από τον κινητήρα του σκάφους. Ανάρρωσε στις Νότιες Άλπεις, όπου εκεί συνάντησε για πρώτη φορά τον Harry Ayres, έναν ανενεργό ορειβάτη εκείνη την περίοδο, ο οποίος έμελλε να γίνει ο δάσκαλος του Edmund Hillary.

Το 1948 κάνει την πρώτη του ανάβαση στο όρος Cook. Λίγο αργότερα συμμετέχει σε μια πενθήμερη αποστολή στο Main Divide, βοηθώντας στην διάσωση και μεταφορά ενός τραυματισμένου ορειβάτη στην Δυτική Ακτή.

Το 1949, συνοδεύοντας τους δικούς του, θα μεταβεί στην Αγγλία για να παρευρεθεί στην γάμο της αδερφής του. Εκμεταλλευόμενος την παρουσία του στην Ευρώπη, βρίσκει χρόνο και επιχειρεί αναρρίχηση σε υψόμετρο 4158 μέτρων

στο όρος Jungfrau των Ελβετικών Άλπεων.

Το 1951 έλαβε μέρος σε μια νεοζηλανδική εξερευνητική αποστολή στο όρος Garhwal των Ιμαλαίων. Εκεί ανέβηκε σε 5 κορυφές με υψόμετρο μεγαλύτερο των 6000 μέτρων. Η αποστολή τιμήθηκε με δύο βραβεία από την Eric Shipton's British Everest Reconnaissance Expedition. Το ένα το πήρε ο ίδιος και το άλλο ο Earle Riddiford. Αφού ανέδειξαν την αξία τους, στην συνέχεια ενώθηκαν το 1952 με τον βρετανό George Lowe στα πλαίσια της αποστολής British Cho Oyu Expedition. Ακολούθως, το 1953 οι Hillary και Lowe κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην 400μελή ομάδα της Βασιλικής Γεωγραφικής Εταιρείας και του Αλπικού ομίλου της Βρετανίας με σκοπό την εξερεύνηση του Έβερεστ υπό τον John Hunt.

Στις 29 Μαΐου, 4 ημέρες πριν την στέψη της βασίλισσας Ελισσάβετ II, το τελικό ζεύγος ο 33χρονος Edmund Hillary και ο

37χρονος Sherpa (=οδηγός) Tenzing Norgay από το Νεπάλ, εφοδιασμένοι με μπουκάλες οξυγόνου ανέβηκαν μόνοι οι δυο τους τα τελευταία μέτρα στην κορυφή του ύψους 8.848 μέτρων Τσομολούνγκμα (στην ντόπια διάλεκτο) του όρους Έβερεστ των Ιμαλαίων, το οποίο μέχρι τότε είχε λυγίσει 15 τουλάχιστον αποστολές και είχε πάρει τις ζωές περισσότερων από 150 ορειβατών. Ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που στάθηκαν στην «Στέγη του Κόσμου».

Από την στιγμή που είπε στον Lowe «Λοιπόν, το “λογαριάσαμε” το κάθαμα!», η ζωή του έγινε δημόσια περιουσία. Ο Hillary έγινε δεκτός πανηγυρικά και τιμήθηκε σε όλον τον κόσμο, ενώ χρίστηκε και ιππότης από την βασίλισσα Ελισάβετ II. Παντρεύτηκε την Louise Rose, μια ταλαντούχα παίκτρια βιόλας, στο Auckland στις 3 Σεπτεμβρίου του 1953, την ημέρα που συμπλήρωνε τα εικοστά τρίτα γενέθλιά της. Απέκτησαν 3 παιδιά, τον Peter (1954), την Sarah (1956) και την Belinda (1959).

Στα 1957-58 ο Hillary στην συνέχεια ηγήθηκε της αποστολής της Νέας Ζηλανδίας ως μέλος της Κοινοπολιτείας στην εξερεύνηση της Ανταρκτικής υπό το γενικό πρόσταγμα της βρετανικής εξερευνητικής ομάδας Vivian Fuchs. Η αποστολή της Νέας Ζηλανδίας έφτασε και εγκαταστάθηκε πρώτη στην βάση Scott, στην άκρη του Ross Ice Shelf. Τον Οκτώβριο του 1957, οδηγώντας ειδικά διαμορφωμένους γεωργικούς ελκυστήρες Ferguson έφτασε στο νότιο τμήμα του Πόλου και δημιούργησε σταθμό ανεφοδιασμού τροφίμων και καυσίμων για το βρετανικό τμήμα της αποστολής που βρίσκονταν εκεί. Στην συνέχεια και παρά τις αντίθετες εντολές, συνέχισε την πορεία του και στις 4 Ιανουαρίου του 1958 κατάφερε και διέσχισε από την ξηρά την Ανταρκτική ήπειρο, από την μια άκρη ως την άλλη. Ήταν ο πρώτος που έφτασε εκεί από την ξηρά, μετά τους Scott και Amundsen. Ο Hillary δημοσίευσε μερικά βιβλία που αφορούσαν τις εμπειρίες του στην Ανταρκτική. Τα High Adventure (1955), East of Everest (με τον George Lowe, 1956), The Crossing of Antarctica (με την Vivian Fuchs, 1958) και το No Latitude for Error (1961).

Στα 1961-62 ηγήθηκε επιστημονικής εξερευνητικής αποστολής στα Ιμαλάια, με κύριο σκοπό την μελέτη των επιδράσεων που έχει το υψόμετρο στο ανθρώπινο σώμα. Μια προσπάθεια να αναρριχηθεί στο ύψους 8340 Makalu κατέληξε σε αποτυχία και συνέχισε μια μάταιη αναζήτηση για τον θρυλικό Yeti, τον «φοβερό χιονάνθρωπο». Πιο γόνιμες στάθηκαν οι προσπάθειές του με έντονη ανθρωπιστική και περιβαλλοντική δράση, ενισχύοντας τους Sherpa και τον αγαπημένο του λαό του Νεπάλ μέσω του Himalayan Trust, που ο ίδιος δημιούργησε το 1964. Χάρη στη συνδρομή του Hillary αλλά και του επίσης ορειβάτη γιου του, Peter, στο Νεπάλ χτίστηκαν 2 νοσοκομεία, 30 σχολεία, 12 ιατρικές κλινικές, αεροδρόμια και γέφυρες, ενώ αναστηλώθηκαν πολλά μοναστήρια. Οι φτωχοί κάτοικοι του Νεπάλ του ανταπέδιδαν την αγάπη αποκαλώντας τον «Burra Sahib» (που σημαίνει «μεγάλος στο ανάστημα, μεγάλος στην καρδιά»).

Στις δεκαετίες 60-70, ο Hillary έκανε πολλά ταξίδια ανά τον κόσμο, όπου έδινε

διαλέξεις και ανέπτυξε τα σχέδιά του για την ενίσχυση των Sherpa. Σ' αυτό το χρονικό διάστημα ο Hillary είχε δυο προσωπικές απώλειες. Στις 31 Μαρτίου 1975 η κόρη του Belinda και η σύζυγός του Louise, ενώ βρισκόταν καθ' οδόν για το Phaphlu, όπου ο Hillary βοηθούσε στην ανέγερση ενός νοσοκομείου, το μικρό αεροπλάνο στο οποίο επέβαιναν κατέπεσε και συνετρίβη στο Kathmandu. Ο ακαριαίος θάνατός τους ήταν ένα βαρύ πλήγμα για τον Hillary. Την ίδια χρονιά γράφει και την αυτοβιογραφία του.

Το 1977, μετά από 2 χρόνια απόγνωσης, ο Hillary επιχειρεί προσέγγιση και εξερεύνηση των πηγών του ποταμού Γάγγη. Ο Hillary, ο γιος του Peter, ο Graeme Dingle και άλλοι, προσπάθησαν με βάρκες να ταξιδέψουν από τις εκβολές του ποταμού μέσα από βαθιά και απότομα φαράγγια. Η ομάδα προσπάθησε να φτάσει σε μια κορυφή που δεν είχε όνομα και την οποία ονόμασαν Akash Parbat (Κορυφή του Ουρανού). Ο ίδιος ο Hillary δεν κατόρθωσε να ακολουθήσει την υπόλοιπη ομάδα, καθώς δεν άντεξε το υψηλό υψόμετρο και ασθένησε, ενώ η μεταφορά του ήταν εξαιρετικά δύσκολη.

Το 1979, έρχεται μια ακόμα απώλεια για τον Hillary. Ο στενός του φίλος και μέλος στην αποστολή της Ανταρκτικής το 1957, Peter Mulgrew, σκοτώθηκε όταν το αεροπλάνο που επέβαινε συνετρίβη στο όρος Erebus.

Το 1981, άλλη μια αποτυχημένη προσπάθεια, λόγω της ασθένειας του υψόμετρου, να αναρριχηθεί στο Έβερεστ από την ανατολική πλευρά, έκανε τον Hillary να πει πως «οι μέρες των μεγάλων βουνών τελείωσαν». Ο γιος του, Peter, ακολουθεί την δική του πορεία πλέον σαν ολοκληρωμένος ορειβάτης και συμμετέχει σε αποστολές, ενώ το 1990 και το 2003 θα ακολουθήσει τα βήματα του πατέρα του, κατακτώντας κι αυτός την «Στέγη του Κόσμου» στο Έβερεστ.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, ο Hillary διατελέσε πρεσβευτής της χώρας του στην Ινδία, στο Νεπάλ και στο Μπανγκλαντές. Το 1987, επιλέχθηκε πρώτος ανάμεσα σε 20 άτομα, ως μέλος του Τάγματος της Νέας Ζηλανδίας, η υψηλότερη τιμητική διάκριση της χώρας. Τον Ιούλιο του 1989 επιστρέφει στην Νέα Ζηλανδία, όπου παντρεύεται για δεύτερη φορά στις 30 Νοεμβρίου την χήρα του φίλου του Peter Mulgrew, June.

Το 1990, γίνεται ο πρώτος εν ζωή άνθρωπος που βλέπει το πρόσωπό του να τυπώνεται σε χαρτονόμισμα της χώρας του (των 5\$). Εκτός αυτού, το όνομά του πήραν επίσης οργανώσεις, σχολεία και οδοί. Βραβεύτηκε επίσης με το μετάλλιο

Taxi Drivers' Association στο Νεπάλ, το μετάλλιο Hubbard από την Γεωγραφική Εθνική Εταιρία των ΗΠΑ και το βραβείο του Διοικητή του Τάγματος του Σταυρού στην Πολωνία.

Το 2003, με την 50στή επέτειο της αναρρίχησης στο Έβερεστ, γίνεται επίτιμος πολίτης του Νεπάλ σε ειδική τελετή στο Kathmandu, ενώ λαβαίνει χώρα και η αποκάλυψη του χάλκινου αγάλματός του έξω από το μουσείο Hermitage στο όρος Cook.

Το 2004 και το 2007, επισκέφθηκε ξανά την βάση στην Ανταρκτική, παρά την αδύναμη υγεία του. Στην δεύτερη επίσκεψη, συνοδεύονταν από την πρωθυπουργό της Νέας Ζηλανδίας, Helen Clark, στα πλαίσια της 50στής επετείου από την ίδρυση της βάσης στην Ανταρκτική.

Στις 22 Απριλίου 2007 ενώ βρισκόταν σε ταξίδι στο Kathmandu υπέστη πτώση και νοσηλεύτηκε έπειτα από την επιστροφή του, στη Νέα Ζηλανδία.

Πέθανε στις 11 Ιανουαρίου του 2008, 09:35 ώρα Νέας Ζηλανδίας, σε νοσοκομείο του Auckland μετά από καρδιακό επεισόδιο.

Ο Edmund Hillary αντιμετώπισε πάντα τις κακουχίες με στωικότητα, έχοντας ως σύνθημά του τη φράση: **«Αν όλα ήταν εύκολα, η ζωή θα ήταν εξαιρετικά βαρετή».**

Πηγές

nzhistory.net.nz, Το Βήμα, Βικιπαίδεια